

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 27 maja 2026 roku

Sprawa: odpowiedź na interpelację nr 17050.
Znak sprawy: DC5.8870.599.2026
Kontakt: Kancelaria MF
 tel.: +48 22 694 55 55
 e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 17050 z 13 maja 2026 r., złożoną przez Panie Posłanki: Małgorzatę Tracz, Klaudię Jachira, Darię Gosek-Popiołek i Dorotę Olko, dotyczącą egzekwowania embarga na rosyjskie i białoruskie produkty drzewne oraz skuteczności kontroli celnej w zakresie weryfikacji kraju pochodzenia towarów, przedstawiam poniższe informacje.

Obszar tematyczny interpelacji nr 17050 z 13 maja 2026 r. dotyczy towarów z działu 44 Wspólnej Taryfy Celnej (drewno i artykuły z drewna, węgiel drzewny), które objęte są sankcjami. Ze względu na zakres zagadnień, niniejsze informacje koncentrują się na sankcjach obowiązujących od 2022 r., mimo, iż sankcje na Białoruś obowiązują od 2006 r., a na Rosję od 2014 r.

Sankcje międzynarodowe, inaczej zwane środkami ograniczającymi, są jednym z instrumentów oddziaływania wobec podmiotów, których działalność stanowi naruszenie zasad i norm prawa międzynarodowego. Sankcje mogą być skierowane przeciwko rządowi państw trzecich, podmiotom niepaństwowym, a także jednostkom lub grupom (np. terrorystycznym). Unia Europejska (UE) wprowadza środki ograniczające (sankcje) wobec państw, organizacji, osób prawnych lub osób fizycznych w ramach Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa (WPZiB). Podstawą prawną do nakładania sankcji przez UE jest art. 29 Traktatu o Unii Europejskiej oraz art. 215 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Sankcje UE wprowadzane są w drodze decyzji i rozporządzeń Rady UE. UE implementuje sankcje nałożone przez Radę Bezpieczeństwa ONZ oraz może nakładać własne, autonomiczne środki ograniczające.

Do podstawowych rodzajów sankcji należy zaliczyć:

tel.: +48 22 694 55 55
fax: +48 22 694 36 84
gov.pl/finanse
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

- sankcje finansowe (m.in. zamrożenie funduszy, zakaz udostępniania funduszy);
- sankcje gospodarcze (m.in. ograniczenia w imporcie lub eksporcie określonych towarów i usług);
- sankcje dotyczące ruchu osobowego (m.in. zakaz wjazdu na określone terytorium);
- sankcje dyplomatyczne (zerwanie stosunków dyplomatycznych).

Polska, ze względu na swoje położenie geograficzne, w chwili obecnej pełni wyjątkową rolę przy obsłudze obrotu towarowego oraz osobowego na granicy zewnętrznej UE. Po inwazji Rosji na Ukrainę 24 lutego 2022 r. UE wprowadziła listę środków ograniczających w odpowiedzi na rosyjską agresję oraz w ramach wsparcia i solidarności z Ukrainą. Wiele z tych środków ma wpływ na pracę organów celnych UE, importerów i eksporterów, a także innych uczestników międzynarodowych łańcuchów dostaw, np. przewoźników, przedstawicieli w sprawach celnych, spedytorów. Środkami sankcyjnymi (gospodarczymi) objęte zostało, m.in. drewno oraz wyroby drewniane z działu 44 Wspólnej Taryfy Celnej, pochodzące lub przywożone z Rosji lub Białorusi. Sankcje na towary z Rosji lub Białorusi obejmują, m.in. zakazy odnoszące się do importu towarów z działu 44. Drewno i wyroby z drewna są ważnym surowcem eksportowym dla Rosji czy Białorusi, a sankcje te mają na celu zmniejszenie dochodów, które Rosja i Białoruś może przeznaczyć na finansowanie swojej armii i prowadzenie wojny na terytorium Ukrainy.

Nawiązujące do zagadnień ujętych w interpelacji nr 17050 z 13 maja 2026 r., poniżej odniesiono się do tematów ujętych w następujących pytaniach:

1. Jakie działania podjęła Krajowa Administracja Skarbowa w odpowiedzi na ustalenia raportu Earthsight ze stycznia 2025 r. wskazującego Polskę jako największy w UE punkt wejścia dla rosyjskiej i białoruskiej sklejki brzozonej sprowadzanej z naruszeniem sankcji?

Krajowa Administracja Skarbowa (KAS) zintensyfikowała działania kontrolne przed ukazaniem się raportu Earthsight. W przedmiocie prowadzonych czynności procesowych przez Prokuraturę Okręgową w Gdańsku, należy zauważyć, że miały one swój początek w 2024 r. W związku z tymi czynnościami KAS skontrolowała hale magazynowe i produkcyjne, zabezpieczyła dokumentację dotyczącą współpracy z podmiotami białoruskimi, rosyjskimi w zakresie obrotu drewnem i produktami drzewnymi. Zabezpieczono faktury, dokumentację księgową, świadectwa pochodzenia towaru, dokumentację zgłoszeń celnych i transportowych. Pobrane zostały również próbki towaru. W wyniku działań analitycznych na wniosek Szefa KAS pięć zagranicznych podmiotów - (trzech producentów i dwóch eksporterów sklejki), zostało wpisanych decyzjami Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSWiA) na krajową listę sankcyjną - (cztery podmioty w 2024 r., jeden w 2025 r.). Do podmiotów tych należą: Semipalatinsk Wood Processing Plant No. 1 LLP - producent (KZ) wpis z 26.07.2024 r.; QAZFANCOM - eksporter (KZ) wpis z 01.08.2024 r.; Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością VFK - producent (KZ) wpis z 29.08.2024 r.; SEVERNYI FANERNYI KOMBINAT LLP (SFK) - producent (KZ) wpis z 13.09.2024 r.; QARTREE LLP - eksporter (KZ) wpis z 10.07.2025 r. W wyniku działań kontrolnych oraz w związku z wspomnianymi decyzjami MSWiA z 2024 r., import sklejki brzozonej z Kazachstanu (dominujący ilościowo po

wprowadzeniu sankcji na sklejkę białoruską i rosyjską) spadł o 66% w 2024 r. względem roku 2023.

Zwalczanie obchodzenia sankcji znacząco ułatwiła nowelizacja ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz.U. z 2025 r. poz. 172).

Nowelizacja ta, w szczególności wprowadziła od 26 lutego 2025 r. względem importerów drewna obowiązek przedłożenia organowi celnemu dowodów potwierdzających państwo pozyskania drewna wykorzystanego do wytworzenia produktu drewnianego. Dowody te powinny zawierać informację o regionie pozyskania drewna w danym państwie, dane dostawcy drewna lub dane wytwórcy produktu drewnianego. Powyższy obowiązek dotyczy importu z państw, co do których istnieje ryzyko, że biorą udział w obchodzeniu sankcji.

Wyniki powyższych działań pośrednio znalazły odzwierciedlenie w analizie ww. organizacji Earthsight opublikowanej w dniu 14.07.2025 r. na stronie tejże organizacji – Amendments to EUDR could harm EU efforts to block Russian and Belarusian conflict timber. W analizie tej, m.in. przedstawiono graficznie, w oparciu o dane Eurostatu statystykę importu sklejki brzozonej do UE w okresie luty-kwiecień 2025 r., z czterech państw o podwyższonym ryzyku. Polska według tych danych była na 10-tym miejscu pod względem wielkości importu (<https://earthsight.org.uk/news/eudr-amendment-sanctions-risk>)

Istotnym działaniem organizacyjnym podjętym w 2025 r. było skoncentrowanie zadania monitorowania obszaru ryzyka związanego z importem drewna i artykułów z drewna. Zadanie to powierzono jednej z 16 izb administracji skarbowej, która monitoruje działania kontrolne KAS dotyczące powyższego obszaru ryzyka. Aktualnie w oparciu o analizy KAS, można przyjąć, iż krajowy import sklejki brzozonej z państw o podwyższonym ryzyku obchodzenia sankcji został zminimalizowany. Jednocześnie w przypadkach wątpliwych, których nie można jednoznacznie zweryfikować w trakcie kontroli przed zwolnieniem towaru, podejmowane są kontrole postimportowe. Powyższe nie wyklucza ryzyka zakupu sklejki brzozonej mającej potencjalnie sfałszowane pochodzenie z innych państw UE w ramach wewnątrzspółnotowych nabyć towarów. Ryzyko to jest monitorowane i wobec podmiotów dokonujących takich nabyć podejmowane są czynności kontrolne.

2. Jakimi metodami i narzędziami posługują się polskie służby celne przy weryfikacji rzeczywistego kraju pochodzenia importowanych produktów drzewnych, zwłaszcza w przypadku towarów deklarowanych jako pochodzące z Kazachstanu, Turcji lub Chin?

KAS weryfikuje rzeczywisty kraj pochodzenia importowanych produktów drzewnych stosując zróżnicowane metody i narzędzia. Wskazana w odpowiedzi na pytanie 1 nowelizacja krajowej ustawy sankcyjnej, stanowi istotne narzędzie w zakresie kontroli pochodzenia importowanych produktów drzewnych przed zwolnieniem towaru. W szczególności istotnym jest przedłożenie dokumentów potwierdzających posiadanie „systemu zasad należytej staranności”, o którym mowa w art. 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 995/2010 ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno

i produkty z drewna. W przypadku wątpliwości organu celnego prawidłowość przedłożonych dokumentów jest konsultowana z Wojewódzkimi Inspektoratami Ochrony Środowiska. Sprawdzane może być też uprzednie wykorzystanie przedłożonej przez importera dokumentacji w celu potwierdzenia wydajności miejsca pozyskania drewna. Niezależnie od powyższego narzędzia, wśród metod weryfikacji pochodzenia towaru można wskazać oględziny towaru, badania laboratoryjne dokumentów urzędowych, badanie dokumentów dotyczących łańcucha dostaw, płatności i łańcucha transportowego. Ponadto, możliwym jest potwierdzenie prawdziwości składanej dokumentacji w ramach współpracy międzynarodowej z administracjami celnymi deklarowanych krajów pochodzenia.

3. Czy Ministerstwo Finansów lub podległe mu służby wymieniają informacje operacyjne z europejskim urzędem ds. zwalczania nadużyć finansowych OLAF oraz z Europolem w zakresie obchodzenia sankcji na produkty drzewne? Jeśli tak, to jakie są efekty tej współpracy?

W zakresie embarga na rosyjskie i białoruskie produkty drzewne KAS współpracuje z Europejskim Urzędem ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF). Współpraca ta polega na wymianie informacji pozwalających na efektywne angażowanie sił i środków dla osiągnięcia założonego celu. Efektami tej współpracy jest wykorzystanie informacji przekazywanych przez OLAF w krajowej analizie ryzyka i dodatkowe ukierunkowanie działań kontrolnych KAS. Niezależnie od powyższego Ministerstwo Finansów współpracuje z Europolem wymieniając informacje operacyjne związane ze zwalczaniem przestępczości poprzez dedykowany temu celowi system SIENA (Secure Information Exchange Network Application). Za pośrednictwem tego systemu wysyłane były także informacje w zakresie obchodzenia sankcji na produkty drzewne.

4. Jakie systemowe zmiany w procedurach kontroli celnej planuje prowadzić Ministerstwo Finansów, aby zapobiec powtórzeniu się procederu nielegalnego importu produktów drzewnych objętych embargiem na tak masową skalę?

Zgodnie z art. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z 9 października 2013 r. ustanawiającego Unijny Kodeks Celny (UKC), zadaniem organów celnych jest nadzór nad międzynarodową wymianą handlową Unii w sposób wspierający sprawiedliwy i swobodny handel, wdrażanie zewnętrznych aspektów rynku wewnętrznego, wspólnej polityki handlowej oraz pozostałych wspólnych polityk Unii w zakresie wymiany handlowej, a także bezpieczeństwo całego łańcucha dostaw oraz stosowanie środków mających na celu:

- ochronę interesów finansowych Unii i jej państw członkowskich;
- ochronę Unii przed nieuczciwym i nielegalnym handlem przy równoczesnym wspieraniu legalnej działalności gospodarczej;
- zapewnianie bezpieczeństwa i ochrony Unii i jej mieszkańców oraz ochrony środowiska, w stosownych przypadkach w ścisłej współpracy z innymi organami.

KAS działa wyłącznie w granicach określonych przepisami prawa i egzekwuje obowiązki w takim zakresie, w jakim wynika to z obowiązujących przepisów prawa unijnego i krajowego. Zadania KAS wykonują organy KAS określone w art. 11 ust. 1 ustawy z 15 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2025 r.

poz. 1131 ze zm.), m.in. naczelnik urzędu celno-skarbowego, który jest organem celnym wskazanym w art. 69 ust. 1 ustawy z 19 marca 2004 r. Prawo celne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1373).

Do zadań naczelnika urzędu celno-skarbowego należy, w szczególności obejmowanie towarów procedurami celnymi oraz wykonywanie innych czynności przewidzianych przepisami prawa celnego, a także wymiar należności celnych i podatkowych oraz innych opłat, związanych z przywozem i wywozem towarów.

Naczelnik urzędu celno-skarbowego, jako organ samodzielny, uwzględniając stan faktyczny i prawny (dotyczący obsługi konkretnego zgłoszenia celnego) oraz załączone do zgłoszenia dokumenty (np. faktury, kontrakty, listy przewozowe, karty charakterystyki towaru, etc.), dokonuje oceny, czy w danej sprawie spełnione są przesłanki przesądzające o możliwości dopuszczenia towaru do obrotu na terenie Polski/UE.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 UKC organy celne mogą przeprowadzać wszelkie kontrole celne, które uznają za niezbędne, w celu realizacji tego nadzoru. Kontrole celne mogą polegać w szczególności na rewizji towarów, pobieraniu próbek, weryfikacji prawidłowości i kompletności informacji podanych w zgłoszeniu, deklaracji lub powiadomieniu oraz istnienia, autentyczności, prawidłowości i ważności dokumentów, kontroli księgowości i pozostałej dokumentacji, kontroli środków transportu, kontroli bagażu i innych towarów przewożonych przez osoby lub na osobach oraz na przeprowadzaniu oficjalnych dochodzeń i innych podobnych czynności.

Zgodnie z art. 46 ust. 2 UKC kontrole celne, inne niż kontrole losowe, opierają się głównie na analizie ryzyka – przeprowadzanej z zastosowaniem technik elektronicznego przetwarzania danych w celu identyfikacji i oceny ryzyka oraz podjęcia niezbędnych środków zapobiegawczych – na podstawie kryteriów opracowanych na szczeblu krajowym, unijnym oraz, w stosownych przypadkach, międzynarodowym.

W ramach kontroli prowadzonych przez organ celny, każda przesyłka towarów przywożonych z państw trzecich podlega zgłoszeniu celnemu, które jest następnie weryfikowane pod kątem zgodności z prawem celnym oraz przepisami odrębnymi – w tym przypadku – przepisami z zakresu sankcji nałożonych na Rosję lub Białoruś w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie.

W przypadku pojawienia się wątpliwości po stronie organu celnego w zakresie deklarowanego kraju pochodzenia, wynikających z weryfikacji zgłoszenia celnego i kontroli dokumentów załączonych do tego zgłoszenia organ celny może zażądać dodatkowych dokumentów, w oparciu o art. 15 ust. 1 UKC. Zgodnie z treścią tego przepisu, na żądanie organu celnego i w określonym terminie każda osoba bezpośrednio lub pośrednio uczestnicząca w załatwianiu formalności celnych lub podlegająca kontrolom celnym dostarcza organom celnym wszelkie wymagane dokumenty i informacje w odpowiedniej formie, jak również udziela im wszelkiej pomocy niezbędnej do zakończenia tych formalności lub kontroli.

W związku z powyższym, organy celne w ramach prowadzonej kontroli przed zwolnieniem towarów do wnioskowanej procedury celnej, mogą zażądać dodatkowych dokumentów w celu weryfikacji dokładności i kompletności danych zadeklarowanych w zgłoszeniu celnym, zgodnie z prawem celnym.

Podjęte przez organy celne działania kontrolne oraz współpraca z właściwymi instytucjami i organizacjami na arenie międzynarodowej przyczyniła się do bardzo znaczącego spadku ilości importowanych towarów z działu 44 taryfy celnej (import spadł o 66% w 2024 r. względem roku 2023, co wykazano w odpowiedzi na pyt.1.). Organy celne kontynuują czynności kontrolne, uwzględniając ewoluujące *modus operandi* podmiotów naruszających przepisy.

5. Czy Ministerstwo Finansów współpracuje z organizacjami pozarządowymi i niezależnymi ekspertami zajmującymi się monitorowaniem handlu produktami objętymi sankcjami, a jeśli tak, to w jakiej formule odbywa się ta współpraca ?

KAS współpracuje z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się monitorowaniem handlu produktami drzewnymi. Przykładem może być udział przedstawicieli KAS w spotkaniu – webinarze (22.04.2025 r.), organizowanym przez organizację Pracodawcy RP. Webinar skierowany był do zainteresowanych uczciwym handlem i przyszłością branży. W 2025 r. podjęto również współpracę z branżą drzewną w zakresie szkoleniowym, dotyczącym skutecznych metod oględzin (case study).

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki/

Zbigniew Stawicki

Podsekretarz Stanu Zastępca Szefa Krajowej Administracji Skarbowej

w Ministerstwie Finansów